

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Румунському Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОФЕСОРЕ МАНДРИКУ -- ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ.

В цьому числі "Українських Робітничих Вістей" містимо ми промову комуністичного посла чехословацького парламенту, Осипа Гаті, виступлену в пражському парламенті 13. вересня 1928 р. з приводу бандитського наїзду чехословацької поліції на українське село Прикарпаття Хуст-Бороняву та страшною скатування в нему 34-ох осіб, в тому числі жінок і трьох дітей.

Промову посла Гаті передруковуємо ми з "Прикарпатської Правди". В тій же газеті вміщено п'ять фотографічних знімків із страшною покатокованими тілами українських селян, селянок і дітей. Страшно дивитися на голі, скатовані дряпаними нагаями тіла людей. Не хочеться вірити, що чехословацька "демократія" допустилася до такого бандитського вчинку над бідним, голодним, безборонним населенням українського села. Але факт — сама подія, як про неї розказав в парламенті посол Гаті, як про неї свідчать страшенні фотографії на сторінках "Прикарпатської Правди", як про це говорять лікарські свідчення — лишається фактом.

Чехословацька буржуазія, в десяти роковини існування чехословацької республіки, обдарувала українське населення Прикарпаття новими "благодатими" — впровадженням, як вона каже, "румунського способу" катування людей. До промови посла Гаті в парламенті ми не маємо нічого додати, але в зв'язку з тою трагедією, що мала місце 8. вересня 1928 р. в селі Хуст-Боронява та з українськими продажними душами, що пішли на службу до чехословацької буржуазії — ми децю скажемо.

Прикарпатська Україна мучиться в ярмі чехословацької буржуазії. Чехословацька "демократія", із своїм батьком Масариком на чолі, та її поліція, доконують страшних злочинів над українським населенням Прикарпаття, роздаючи його землі ріжним зайдам, замикаючи та чехізуючи українські школи, насилаючи дівчат-недолітків, катуючи людей дряпаними нагаями — одним словом поводяться з українським населенням так, як європейські "цивілізатори" поводяться з шідкими племенами в дебрях Африки.

Це одно обличчя чехословацької "демократії". Друге обличчя "батько" Масарик і ціла його урядова агарда дали притулок в Празі, Подєбрадах і інших своїх містах ріжкому крою петлюрівським та шаповалівським негодоткам, найскаженішим ворогам робітничо-селянської України; по закладах для них якісь школи, "соціологічні університети", дають їм гроші на видавання літератури, дозволяють їй допомагати їм сканяти в Празі "наукові з'їзди", дозволяють їм творити опереткові уряди, дають їм змогу подорожувати не лише по Чехословаччині, але й по цілій Європі (петлюрівщина гадить а Празі до Париза, Берліну, Варшави, Букарешту), а навіть по Злучених Державях і Канаді.

Що-ж це за дволичий Гаїус ота чеська демократія, що одних Українців дряпаними нагаями крає, а других так радісно до серденька пригортає?

Чеська "демократія", як і всяка інша — бідне, чесне, працююче українське населення катує, а жовто-блакитне, контрреволюційне продажне — купує. Купує вона петлюрівщину та шаповалівщину для того, щоб показати перед світом, яка то вона добра для України, щоб собачою службою цих викидків закрити свої черні діла на Прикарпатській Україні.

Кому там із світової "демократії" цікаво, що чехословацька буржуазія замикає українські школи на Прикарпатті, викладає з них українських вчителів, чи чехізає їх? Нехай же хтось поважиться щось про це сказати, а вона йому зараз у відповідь: "Це брехня, мій панове, це чортин наклеп. Ми з Українцями живемо по братерськи, ми їм допомагаємо, ми їм не тільки даємо науку на Прикарпатті, але навіть у самій Празі — даємо їм вищі школи, як от "соціологічний університет", "сільсько-господарська академія" в Подєбрадах, ми даємо їм гроші. Не вірте нам, спитайте їх самих".

Не треба й питати. Жовтоблакитні сама про це цілому світові скаже. Першим словом "професора чехословацької соціології" (певно мало бути зоології) Мандрика до репортера англійської буржуазної газети у Вінніпегу, було — що він є "професор українського соціологічного університету в Празі". Йдть ви тепер до цієї англійської газети й скажіть, що чехословацький уряд забороняє українські школи, що він катує українських селян дряпаними нагаями — чи вам повірять? Ні, вам скажуть: "Брехня, сам ваш, український професор заявляв, що в Празі є укр. соціологічний університет, в якому він професорує".

Ось яка політика чехословацької буржуазії. Вона не має навіть потреби сама себе боронити. Її боронить зараз в Канаді "професор соціології" Мандрик. За плечима цієї української найбруднішої хрундїї чехословацька поліція заводиться на Прикарпатті не тільки "румунську систему", але й середньовічно-інквізиторську і проте чиста буде. Бо самі Українці (петлюрівці й шаповалівці) її боронитимуть. Мусять, бо вони куплені, бо це їхня собача служба.

"Професоре" Мандрику, ви, шижелений хлібом чехословацької "демократії", ви, що студіюєте укладі й розвиток суспільства, державного ладу, що других вчите цих наук (професор же!), дайте аніт про той лад, що його запровадили наші хлібоданці на Прикарпатській Україні! До якого суспільного янїща віднесете ви кроваві рани від дряпаних нагаїв на тілі українських селян села Хуст-Бороняви, нанесені тою чехословацькою рукою, яка дає вам хліб? Чи той чехословацький хліб, на яким ви студіюєте "соціологію", не замішений кровю українських селян Прикарпатської України?

Скажіть, "професоре"! Ви не скажете. Бо факт ваш, Шаповала, Григоріва і вам подібних — прикривати злочини чехословацької влади, доконувані над трудовим українським народом, і лаяти більшовиків та радянську владу. І таким недолюдкам не повинно бути місця між українським народом.

В ЕДМОНТОНІ ПРИНЯЛИ МАНІФЕСТ КУКА-МАКСТОНА.

Едмонтонська Центральна Рада Канадської Партії Праці на своєму мінтунгу 25. вересня прийняла маніфест Кука-Макстона, провідників лівого крила Бритійської Партії Праці й активних діячів Незалежної Партії Праці.

Внесок на прийняття цього маніфесту в едмонтонській Ц.К. К.П.П. зробив комуніст, мотивуючи його так:

"Причина внеску цієї резолюції — побачити, де стоїть едмонтонська Центральна Рада Канадської Партії Праці: чи вона стоїть за соціалізм і визнає класову боротьбу? Чи вона за політику співпраці з капіталом?"

Ця резолюція за прийняттям маніфесту Кука-Макстона поставлена була на мінтунгу ще в серпні, широко дискутована, але правниця боляса тоді допустити до голосування й відклала її до наступного мінтунгу для ширшого обговорення. Боляса правниця й шукала виходу. Неспіраючи бо для неї була ця справа. Мовляв, британська лейбористська реакція маніфест відкинула, а ми мусимо прийняти?

Вдруге справа маніфесту порушена була на мінтунгу 25. вересня. Праве крило поставило завзятий опір, поборювало резолюцію головно на тій підставі, що прийняття її ослабить Канадську Партію Праці.

Друге — почали поборювати резолюцію в той спосіб, що прийняття її буде означати великий зворот вайво, а тепер, мовляв, навіть в Радянському Союзі комуністи йдуть виправу, бо виключили Троцького за те, що він був лівий, що був проти непу. Далі перейшли до ревізії самої науки Карла Маркса і Фрідріха Енгельса, доказуючи, що наукою соціалізм побудований на утопічному соціалізмі Овена, Сен-Симона і інших, що мані-

ВІРА У ВЛАСНІ СИЛИ.

В життю кожної людини і кожного товариства є сумні і радісні хвилини.

До радісних хвиль належить безумовно така хвилинка, в якій люди заняті освітньо-організаційною працею бачуть успіхи цієї праці та велике довіря до себе своїх симпатиків і прихильників та класових товаришів.

Такі хвилини є вже і в життю недавно оснаного Робітничо-Фармерського Кооперативного Товариства, яке поставило собі за ціль, об'єднати працюючих і повести їх до боротьби з капіталом на одній ділянці економічної боротьби — на кооперативній.

З Монреалу, з Венкувер та із багатьох міст Злучених Держав свідомі одиниці пишуть до нас листи та засилають свої тяжко запрацьовані долари на укладі до Робітничо-Фармерського Кооперативного Товариства. Адже-ж ніхто не знає з них і ми самі не знаємо, як за великий успіх зробить наша вінніпегська кооператива, а

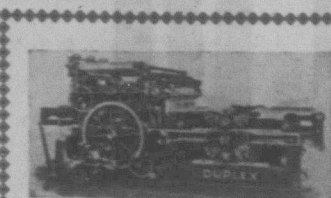
помимо того вони посилають до нас свої бідності на укладі, а то й заявляють, що коли буде треба вони готові визичити на певний час і більшу суму.

Чи це не є віра в свої власні сили? Так, це вона. А віра в свої власні сили, велика сила, що все виходить побідником в боротьбі.

Зосередження своїх дрібних ошадностей у своїх власних кооперативних товариствах не лише дає працюючій класі (робітникам і фермерам) деякі економічні пільги, але об'єднує їх до боротьби за повне визволення праці від капіталістичного визиску.

Кожній людині треба пожити, одіти і жити тоб-то помешкання. І на підставі цих потреб можна з кожним говорити та втягати його в боротьбу з ним. І це є власне частина класової боротьби, це боротьба за життєві потреби: пожити, одіти і жити. Без цього нема життя.

Для того треба в кожній місцевості, де це є можливе, по-

КУПІМ НОВУ ДРУКАРСЬКУ МАШИНУ ДЛЯ СВОЄЇ ПРЕСИ

СЛОВО ДО УКРАЇНСЬКИХ МАЙНЕРІВ ПІВНІЧНОГО ОНТЕРІО.

Минулого місяця відбувся Провінційний Зїзд ТУРФ-Дім в Торонто. На тому зїзді ухвалено, щоби купити нову машину, на якій друкувалися б наші робітничі часописи й журнали. Щоб виконати ту ухвалу, треба буде всім нам, організованим робітникам і нашим симпатикам ширю попрацювати в наближаючому місяці листопаді. Місяць листопад є місяцем нашої преси.

Я обідав цього літа ціле північне Онтеріо, бо довно ті околиці, де найбільше живуть українські робітники і я переконався, що тут можна багато зробити для нашої преси. "Українські Робітничі Вісти" знайдете всюди, але все ще не в кожного робітника. Правда, що ці робітники не читають і не передплачують українських патріотичних буржуазних часописів, але й не передплачують робітничого часопису, яким є "Укр. Роб. Вісти".

В таких місцевостях, де ще нема відділів наших організацій, я порадив би, щоб кожний передплатник нашої преси, як лише дістане листу, пішов хата в хату з листом, збираючи жертви і передплати для нашої преси.

Хоч це старий метод, але корисний й не всюди його ще вживалось. Навіть там, де є відділи наших організацій, часом ухвалювалося, щоб піти хата в хату, але не виконувано тієї ухвали, а комітет і половиину українських робітників не відвідував з листами. Тож товариші й передплатники "Укр. Роб. Вістей"! Ви дістанете лі-

сти і не встидайтесь піти до такого самого робітника, як ви й поговорити та переконати його щоби він передплатив для себе, свій робітничий часопис.

Що до тих місцевостей, де є вже наші організації, як ми ухвалювали резолюцію, я встав і сказав: — Час, щоб наші "Укр. Роб. Вісти" виходили кожного дня. — Тоді відповідає мені товариш, який був на тому зїзді, таке: — Час, але цього не можна виконати, бо нема на чім друкувати, такого часопису. — Інший товариш встав і каже: — Добре було-б, щоб наше видавництво подбало о нові театральні підручники, вже нема що грати. — І знову та сама відповідь: — Нема на чім друкувати, машина стара, день і ніч крукує те, що нам найбільше потрібне. Справа ясна. Щоб наша преса ще краще нас обслуговувала, ми мусимо подбати нову машину.

Товариші майнері! Ми перші повинні попрацювати. Кожний з нас хай дасть один день праці зокрема, а в організації подбаймо, щоб теж попрацювати для цієї справи.

Відвідаймо кожну українську групу, товариші! Ми перші повинні попрацювати. Кожний з нас хай дасть один день праці зокрема, а в організації подбаймо, щоб теж попрацювати для цієї справи.

думати про засновання кооперативи і притягуючи до неї широкі маси працюючих. Як сильно деякі вірять вже у свою власну силу, хай послужить лист одного товариша з Детройта, Мішїген, Злучених Держави. Товариш прочитав в "У.Р.В." вистку, що у Вінніпегу засновано кооперативне товариство, виласв неагаїю \$50.00 на пять уділів, не знаючи більше, на яких засадах засновано кооперативу. Та товариш вірив в добру волю і заміри товаришів у Вінніпегу. Він знає, що ці товариші зробили досі з допомогою всіх класово освідомлених робітників і фермерів по цілій Канаді. Він знає що те, що зроблено, зроблено багато: чотири часописи, численне членство ТУРФДім і Р.З.Т., куплення великого маєтку Р.З.Т. на приют, куплення передминого року фарми в Іст Кидлонан, збірка для жертв повені і багато дечого другого, а все виконане по змозі і силам чесно і совісно. Ні один долар ніде не пропав.

Оце є рекорд, оше той фундамент, на якому збудоване довіря нашого робітничого фабрики і ріллі до своїх провідників товаришів праці. І тому товариш послає свої ошадности, не питаючи нічого. Він знає задалегідь, що його зароблений грїш-праця є в добрих руках і власне ця віра, переконання у свої власні сили, товариші, поведе нас до остаточної побіди.

Товариш пише: "Вичитавши в нашому часописі, що вінніпегські товариші ще далі поступили один крок вперед і поговорили про це з товаришом по праці,

з яким зустрівся в стріткарі, я дуже радію, товариші, що ви заснували Робітничо-Фармерське Кооперативне Товариство і показуєте на ділах, що працюєте ширю для руху працюючих, для робітничо-фармерських організацій. Я захопив і до других товаришів тут і вони всі є цієї думки, що я, вони говорять, що Вінніпег має перед собою велике майбутнє, як осередок робітничо-фармерського руху, якщо товариші і товаришки підуть всі далі таким організованим шляхом, як йшли досі. При цьому ми говорили, що нам дістануть блищі інформації з Вінніпегу і я обіцяв товаришам, що я їм напишу.

Не знаючи, до кого саме вдатись, я написав до одного знайомого мені у Вінніпегу товариша, а той зайшов до секретаря кооперативи і попросив, щоб він написав мені про висту. Я отримав саме тепер листа і поділі мені в листі інформації спонукали мене виласати \$50.00 на пять уділів нової кооперативи. Коли знайде потреба, так і други товариші зможуть позичити на це нове діло більше. Це наша нова твердіня, новий наш здобуток, тому всі допоможемо, бо це ми, народ праці і везитень.

Хай живе Робітничо-Фармерська Кооператива, кооператива на всіх ділянках! З товариським привітом, С. Шестона, ікс".

Дальші коментарі до цього листа будуть злишні, бо він сам за себе говорить.

Товариші робітники! Відвідайте передплату на свій часопис "Українські Робітничі Вісти"!

ську робітничу хату в північному Онтеріо. Робітники північного Онтеріо, мобілізуємо свої сили! Поширюймо нашу пресу! Купім своїй пресі нову друкарську машину!

Я від себе даю два дні праці на це велике діло. Лиходія.

Тімміс, Онт.

ГОТУЄМОСЯ ДО ПРАЦІ В ЛИСТОПАДІ.

В неділю, 7. жовтня, в 8-ій год. вечером відбувся в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу збори членів зарядів українських робітничих організацій при Укр. Роб. Домі, на яких обговорено і ухвалено програму пресової кампанії на листопад, вибрано ріжні комітети для її переведення та екекутивну для керування цілою кампанією.

В наступному числі ми подамо ту програму в подробицях, зараз же скажемо, що українські організовані робітники у Вінніпегу приготуються до праці в листопаді. Приготовляються, бо на порядку дня стоїть закупно нової друкарської машини. Це вже уяснили собі члени зарядів наших організацій і все членство. Цю справу порушувано вже на зборах відділу Робітничого Запомігового Товариства в неділю, 7. жовтня, ця справа відомо вже нам з нашої преси. Вінніпегське організоване робітництво прислухується до голосу товаришів з інших місцевостей, вони радіє з підняття кроків товаришами в Едмонтоні й вірять, що всі наші організації в цілій Канаді візьмуть справу преси серйозно і в листопаді куплять для неї нову машину та забезпечать її дальший розвиток.

Відвідаймо кожну українську групу, товариші! Ми перші повинні попрацювати. Кожний з нас хай дасть один день праці зокрема, а в організації подбаймо, щоб теж попрацювати для цієї справи.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД РОЗПРАВЛЯЄСЯ.

Серед держав, які дикунськими способами намагаються задушити революційний рух робітників і селян, безумовно перше місце має Румунія. Це тут, у Румунії, по тюрмах допитують революціонерів, пусякючи в ход голки, шпильки, скляничний ток, це в Румунії був чи не найбільш безглузлий суд над кількома селами Бесарабії, яким, як кажуть, "пришли" діло про повстання проти влади (Татарбунаська справа).

Тепер Румунія хоче здивувати світ новими жорстокостями. Майже одночасно починається дві політичних справи. В одній справі обвинувачують 76 комуністів, у другій — притягають до суду керівників комітету професійних спілок. Слідство у цих справах іде вже півтора року, не один з арештованих загинув у тюрмі, а більшість тих, хто вижив, уже мають тяжкі хвороби.

Підсудних обвинувачують, як звичайно, у змові проти держави і державного ладу. Обидва суди мають завдання остаточно приголошити й розізнати професійні спілки.

В Перемішлі помер в 70 році життя один з провідників українського робітництва Іван Жовнір. Був він одним з перших піонірів соціалістичного руху й брав діяльну участь в рухові українського робітництва. Чимало просидів він у в'язницях за свої переконання й переніс на собі Баранів і Домбе. Завдяки йому повстало в Перемішлі кілька робітничих економічних інституцій.

Ставайте в жовтні членами Р. З. Т.! Святкуйте 28-го жовтня шесті роковини його заснування!